

Tabulka 16

Zapojení škol do soutěží v přírodovědných předmětech (v %)

Předmět	Podíl ZŠ
Přírodopis	39,0
Zeměpis	27,1
Fyzika	21,3
Chemie	21,0
Jiný předmět	18,7
Žáci se soutěží neúčastní	39,9

Rozvoji oblasti přírodních věd odpovídá také účast žáků v soutěžích. Nejvíce škol zapojuje své žáky do soutěží v přírodopise a zeměpise. Žáci téměř 40 % škol se soutěží v přírodovědných předmětech neúčastní. Jedním z často udávaných důvodů této neúčasti je v případě druhého stupně základní školy ztráta motivace po odchodu většiny talentovaných žáků na víceletá gymnázia.

Ve sledovaných základních školách bylo navštíveno 1 091 vyučovacích hodin. Z toho 555 na prvním stupni a zbývajících 536 na stupni druhém. Do hodin na 2. stupni ZŠ jsou započítány i hodiny na nižším stupni víceletých gymnázií.

Na prvním stupni byl téměř vždy (96 %) hospitován předmět související se vzdělávací oblastí Člověk a jeho svět. Na druhém stupni byl nejčastěji navštěvován přírodopis (35 %), fyzika (29 %), chemie (20 %) a zeměpis (14 %).

Tabulka 17

Využívání pomůcek ve sledovaných hodinách (v %)

Pomůcky	Podíl hodin	
	1. stupeň ZŠ	2. stupeň ZŠ
Učebnice	70,1	67,0
Vlastní vytvořené učební materiály	51,0	35,8
Školní učební materiály (např. DUMy)	27,7	33,8
Sbírka úloh nebo pracovní sešit	33,0	20,1
Přírodniny nebo materiály, které si žáci mohou sami připravit	29,4	22,2
Jiné knižní podklady	30,1	14,2
Jiné	23,2	16,6
Atlas, klíče k určování apod.	19,1	18,1
Ostatní laboratorní vybavení	3,2	26,7
Měřicí přístroje	5,0	13,1

V základních školách byla v navštívených hodinách nejvíce využívanou pomůckou učebnice a vlastní učební materiály vytvořené vyučujícím. Na prvním stupni ZŠ byly ve většině případů pomůcky využívány častěji než na stupni druhém. Výraznou výjimkou bylo využití laboratorního vybavení, které na 2. stupni patřilo mezi hojněji využívanou pomůcku (27 %), zatímco na 1. stupni bylo nejméně využívanou pomůckou (3 %).

Využití výpočetní nebo prezentační techniky bylo na druhém stupni častější (61 %) než na stupni prvním (46 %). Využití na prvním stupni ale ve více než polovině případů zahrnovalo učitele i žáky, zatímco na stupni druhém se jednalo jen o méně než třetinu hodin, kdy byla sledovaná technika takto využita.

